

Lp Virgo Jaani
Pulmad.ee
WOW Events OÜ

Vandeadvokaat Maire Arm

AB Kraavi ja Partnerid
Tatari 25
10116 Tallinn
Tel: +372 664 0620
e-post: kraaviab@kraaviab.ee

01.12.2015

ÕIGUSARVAMUS

1. Sissejuhatus

1.1 Käesolevas dokumendis esitab AB Kraavi ja Partnerid õigusarvamuse WOW Events OÜ poolt 23.11.2015 palutud õiguslike küsimuste osas, mis puudutab pulmateenuse osutamisel tellija poolt makstavat broneerimistasu/ettemaksu.

2. VASTUSED LÄHTEÜLESANDES OSUNDATUD KÜSIMUSTELE

2.1 Kokkulepet pulmateenuse osutamiseks pulmakorraldaja ja abiellujate vahel tuleb reeglina käsitleda käsunduslepinguna (mitte töövõtulepinguna). Nimelt on käsunduslepingule iseloomulik, et käsunduslepinguga silmas peetud eesmärgi saavutamine ei sõltu ainuüksi käsundisaajast (pulumakorraldajast) ehk tulemus ei sõltu ainuüksi kohustatud isiku püüdlustest, vaid ka välistest faktoritest ning teise lepingupoolega seotud asjaoludest (näiteks võib abiellujatel esineda juriidilisi takistusi abiellumiseks, üks tulevases abikaasat võib viimasel hetkel ümber mõelda jne). Seega tuleb pulmateenuse osutamise lepingut reeglina pidada protsessile suunatud käsunduslepinguks.

2.2 VÕS § 628 lg 4 kohaselt võib käsundisaaja enne käsundi täitmisele asumist nõuda käsundiandjalt mõistlikus ulatuses ettemaksu, tasu ja hüvitamisele kuuluvate kulude eest. Pulmateenuse osutamise ettemaksul on nii kohustuse täitmise tagamisfunktsioon (vähemalt mingis osas on käsundisaajal tasu kindlustatud) kui ka tõendusfunktsioon (kirjaliku lepingu puudumisel aitab tõendada lepingu sõlmimist). Samas ei tähenda ettemaksu tasumine, sellest ilmajäämist olukorras, kus pulmateenuse osutamise leping öeldakse üles pulmakorraldaja poolt lepingu rikkumisel või mõnel muul seadusest tuleneval alusel (korralise ülesütlemise puhul). Ettemaks on oma olemuselt mõeldud siiski käsundisaaja tasu, kulutuste ning kahju katmiseks, mitte käsitlemaks seda eraldiseisva tasuna kokkuleppe sõlmimisel. Kui leping öeldi üles seaduslikul alusel koheselt pärast lepingu sõlmimist ning pulmakorraldaja mitte mingisuguseid toiminguid teha ei jõudnud, puudub ka alus ettemakse mittetagamiseks teenuse tellijale. Samas kui pulmakorraldaja on

asunud juba käsundit täitma, on tal õigus ettemakse arvel pidada kinni vähemalt osa talle lepingujärgselt väljamakstavast tasust.

- 2.3** Tulenevalt VÕS § 630 lg-st 1 võib kumbki lepingupool tähtajatu käsunduslepingu kuni käsundi täitmiseni igal ajal üles öelda. VÕS § 629 lg 1 järgi kui käsundisaajale tuleb tasu maksta pärast käsundi täitmist või käsundi täitmiseks antud tähtaja möödumist ja käsundusleping lõpeb enne käsundi täitmist või selle täitmiseks antud tähtaja möödumist, on käsundisaajal õigus mõistlikule osale tasust. Sel juhul on käsundisaajal õigus saada kogu tasu üksnes juhul, kui leping lõppes käsundiandjast tuleneva asjaolu tõttu ja tasu maksmine on asjaolusid arvestades õiglane. Kuidas määratleda „mõistliku osa tasust“ - sõltub pulmakorraldaja poolt juba täidetud kohustuste ulatusest, käsundiandja saadud kasust ning lepingu lõppemise põhjusest. Näiteks olukorras, kus sõlmitakse leping pulma korraldamiseks ca 1 aasta ette, tasutakse ettemaks näiteks 10% kogu teenuselt ning juba järgmisel päeval ütlevad tulevased abikaasad pulmateenuse lepingu üles isiklikel põhjustel, ei ole mõistlikult põhjust eeldada pulmakorraldaja õigust kogu ettemaksule (on mõeldamatu, et pulmakorraldaja jõuab teha sellises ulatuses tööd, mis õigustaks kogu ettemaksu enesele jätmist). Kindlasti ei saa välistada ka pulmakorraldaja õigust jätta ettemaks oma kulude katteks teatud osas, kuid tõenäoliselt siiski üsna väikeses osas. Lõpptulemus peab olema õiglane ning ettemaks ei tohiks seaduse mõtte järgi olla kindlasti pulmakorraldaja ebaõiglase rikastumise allikaks.
- 2.4** Juhul kui pulmakorraldaja väidab, et ettemaksu arvel tuleks hüvitada talle põhjustatud kahju, mis tulenes näiteks teise „jõuka“ kliendi tellimuse äraütlemisest, eelmisel päeval broneeritud pulmakuupäeva tõttu, siis selline kahju (kindlasti mitte kogu ulatuses) ei saa suure tõenäosusega olla ettemaksu tasunud tellijale ettenähtav (v.a. juhul kui nimetatud kahjule ning kahju hüvitamise kohustusele on lepingus sõnaselge viide). Samuti on küsitav ka adekvaatne põhjuslik seos potentsiaalse teise tellija äraütlemisest tingitud hüpoteetilise kahju ning esmase tellija isiklikul põhjusel tehtud tellimuse äraütleamise vahel. Seega puudub õiguslik alus viidata ettemaksu tagastamata jätmisel asjaolule, et lepingu ülesütlemisega põhjustati pulmakorraldajale kahju, kuna korraldaja oli sunnitud teise tellija pakkumise ära ütlema.
- 2.5** Kuivõrd Eesti Vabariigis kehtib lepinguvabaduse printsiip on nii pulmakorraldajal kui ka tellijal õigus kokku leppida ettemaksu tagastamata jätmises, juhul kui leping öeldakse üles tellijast tuleneval põhjusel. Samas kui vastavasisuline kokkulepe puudub, on pulmakorraldajal õigus ettemaksu arvel täita oma tasu- ja kulutuste nõue üksnes mõistlikus ulatuses ning vastavuses tehtud tööga. Kindlasti on ka nn „suuline leping“ õiguste ja kohustuste koha pealt samaväärne kirjaliku lepinguga. Küll aga on pooltel oma õigusi ning kohustusi kohtuvaidluse korral keerulisem tõendada.
- 2.6** Samas võttes arvesse teatud kuupäevade „väärtust“ suveperioodidel, tasuks pulmakorraldajal kindlasti käsunduslepingu sõlmimisel eraldi leppida kokku ettemaksu tagastamata jätmises, juhul kui leping öeldakse üles tellija poolt tellijast tulenevatel asjaoludel (ka juhul kui leping öeldakse üles järgmisel päeval pärast sõlmimist). Sellisel juhul võib ettemakse käsitleda ka nn taganemisrahana, mis

tähendab ettemakstud raha kaotamist lepingust taganemisel või lepingu ülesütlemisel. Nimetatud juhul on pulmakorraldajal seaduslik alus ettemakse tagastamata jätmiseks olemas.

2.7 Broneerimistasuna võiks mõista tellija poolt makstud ühekordset tasu pulmade korraldamiseks vajalikele kuupäevadele broneeringu seadmise eest. Pulmakorraldaja poolt broneeringu seadmisega on korraldaja oma kohustuse täitnud ning olukorras, kus tellija juba järgmisel päeval teatab et ta teenust siiski ei soovi, ei kuulu broneeringu tasu tellijale tagastamisele. Isegi juhul kui broneeringutasu suurus võib tunduda ebamõistlikult kõrge (tulenevalt lepinguvabaduse printsiibist võivad käibes osalejad pooled leppida hinnas kokku vastavalt oma äranägemisele) ei pruugi pulmakorraldaja olla kohustatud broneerimistasu tagastama. Samas ei saa kindlasti välistada tellija nõuet broneeringutasu vähemalt osaliselt tagastamiseks olukorras, kus broneeringu tasu on olulises osas samaväärne kogu teenuse eest tasumisele kuuluva tasuga. Sellisel juhul võib tasu suurus olla vastuolus heade kommete või hea usu põhimõttega, mis võivad selgelt piirata varasema kokkuleppe kehtivust. Kindlasti peaks broneerimistasu olema mõistliku suurusega. Samuti võiks broneerimistasu suurus ning tagastamata jätmise tellija poolt korraliselt lepingu ülesütlemisel kajastuma kirjalikus kokkuleppes. Kui kirjalik kokkuleppe puudub võiks see olla tellijale saadetud pakkumises, mis kirjeldab teenuse osutamise tingimusi või tellijale enne lepingu sõlmimist saadetaval arvel. Vaidluste vältimiseks võiks tellija olla kindlasti teadlik broneerimistasu kaotamisest juhuks kui ta otsustab teenusest loobuda. Samuti peaks pulmakorraldaja olema suuteline vastavasisulist kokkulepet ka tõendama (Lepingu tingimusi saab tõendada ka meilivahetusega). Välistatud ei ole, et kirjalike kokkulepete (või e-kirjavahetuse) puudumisel võib kohus vaidluse korral käsitleda broneerimistasu samuti ettemaksuna, mistõttu tuleks eelviidatud näite korral (lepingu ülesütlemine järgmisel päeval) see korraldaja poolt vähemalt osaliselt tagastada.

Lugupidamisega,

Maire Arm
vandeadvokaat